

Καὶ εἰς τὰς δύο ἑκατοίκου πληθὸς λαῶν, οἱ ὅποιοι, ὡς ἐκ τῆς περιγραφῆς τῶν παλαιῶν, εἶχαν μεγάλην ὁμοιότητα μετὰ τοὺς σημερινούς Τατάρους κατὰ τὴν μορφήν, καὶ δίαιταν καὶ ἀνδρείαν καὶ τὸν πολεμικὸν τρόπον.

Οἱ γνωριμώτατοι ἐκ τούτων ἦσαν οἱ Σάκαι (Κινεζικοὶ Τάταροι) καὶ οἱ Μασσαγέται εἰς τὸν Ὑρκάνιον κόλπον. Οἱ Σάκαι ἑκατοίκου σιμὰ τῆς Σογδιανῆς. Οἱ Μασσαγέται συνηγεῶντο εὐθὺς μετὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ὠξου (κατὰ τινὰς Γιχών). Διάφοροι τολμηροὶ πολεμοφόροι ἄνδρες ἐπροσπάθησαν εἰς μάτην νὰ καταπαλαίωσι τὸν λαὸν τούτον.

Σ Η Ρ Ι Κ Η.

Ἡ τοῦ ἡ ἐξωτάτω πρὸς Βορρᾶν χώρα, τὴν ὁποίαν ἤξευραν οἱ παλαιοί. Μόνος ὁ Πτολεμαῖος μᾶς δίδει ἀφορμὴν νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι ἡ χώρα αὕτη ἦτο μέρος τῆς σημερινῆς Μογολίας, καὶ ἡ νοτιωτάτη ἐπαρχία τῆς Κίνας (Χένσι).

Ἡ Σηρικὴ ὕλη, ἡ μετὰξά ἔκαμε γνωστὴν εἰς τοὺς παλαιούς ταύτην τὴν χώραν, καὶ τῆς ἔδωκε καὶ τὸ ὄνομα τούτο. Ὅτι δὲ ἦτο γέννημα σκώληκος, τὸ ἔμαθε πρῶτος ὁ Πausανίας ἀρχήτερα δὲ τὸ ἐνόμιζαν καρπὸν δένδρου. Σήρα (Κανσχοῦ), καὶ Ἀσμίρεια (Χάμι ἢ Κάμλι) εἶναι αἱ ἀξιολογώτεραι πόλεις, τὰς ὁποίας ἤξευραν οἱ παλαιοί.

ΣΑΡΜΑΤΙΑ ΑΣΙΑΝΗ.

Ὅρια. Ἡ Ἀσιανὴ Σαρματία ἐχωρίζετο ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν διὰ τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ καὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης. Πρὸς μεσημβρίαν ἐπεριωρίζετο ἀπὸ τὸν Καύκασον, καὶ τὴν Κασπίαν Θάλασσαν, καὶ τὴν Σαυδιανήν· πρὸς ἀνατολὰς καὶ βορρᾶν τὰ ὅριά της εἶναι ἄγνωστα.

Ποταμοί. Τάναϊς (Δόν). Ῥᾶ (Βύλγας), Ὑπανις (Κουδάν).

Λαοί. Πλήθος μικρῶν λαῶν ἐκατοίκουν ἐδῆ· οἱ περισσότεροι ἦσαν νομάδες, οἵτινες ἔζων εἰς σκηναίς, τὰς ὁποίας ἔφεραν μεθ' ἑαυτῶν εἰς τὰς ἀμάξας. Διὰ τοῦτο ὠνομάζοντο καὶ Ἀμαξόβιοι. Μαιῶται ἦτο γενικὸν ὄνομα πολλῶν μικρῶν λαῶν· ὅσῳ πλησιέστερα εἰς τὸν Κιμμέριον Βόσπορον ἐκατοίκουν οἱ Σαρμάται, τόσον πλέον ἦσαν ἀνθρωπιτμένοι.

Πόλεις. Ταύτας πρέπει νὰ ζητῶμεν εἰς τὸν εἰρημένον Βόσπορον. Ἡ μεγαλητέρα ἦτο Τάναϊς (Ἀζώφ), εἰς τὸ σῶμα τοῦ Ταναΐδος, ἐμπορεῖον ἐπίσημον. Εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην ἐγίνετο τὸ πάλαι μεγάλη ἐμπορία μὲ ξηρὰ καὶ καπνιστὰ ὀψάρια.

Α Φ Ρ Ι Κ Η.

Ο^ν **ρεά.** Οί Παλαιοὶ μόνον τὰ βάρεια μέρη τῆς Ἀφρικῆς ἐγνωρίζαν, καὶ τῆς ἕδιδαν ὕρια πρὸς μὲν ἀνατολὰς τὴν ἔρυθρὰν θάλασσαν, πρὸς δὲ μεσημβρίαν τὴν Αἰθιοπικὴν, πρὸς δὲ δυσμὰς τὴν Ἀτλαντικὴν, πρὸς δὲ Βορρᾶν τὴν μεσόγειον.

Θάλασσαι. Ἐξεύρομεν τὴν μεσόγειον καὶ τὴν Ἀτλαντικὴν, καὶ τὴν Ἐρυθρὰν. Ἡ Αἰθιοπικὴ ἦτο μέρος τοῦ Αὐστραλιακοῦ Ὠκεανοῦ.

Χῶραι. α'. Πρωτεύοντες λαοί. Αἰγύπτιοι, Λίβυες.

β'. Δευτερεύοντες. Κυρηναῖοι, Μαρμαρίδαι, Νομάδες, Μαυρούσιαι, Αἰθίοπες, Γαιτούλοι.

Α Ι Γ Υ Π Τ Ο Σ.

Ο^ν **ρια.** Πρὸς Βορρᾶν, ἡ μεσόγειος θάλασσα· πρὸς ἀνατολὰς, ἡ Ἀραβία καὶ ὁ Ἀραβικὸς κόλπος· πρὸς νότον, τὰ Αἰθιοπικὰ ὄρη· πρὸς δυσμὰς, ἡ Λιβύη καὶ ἡ Μαρμαρική.

Ποταμός. μόνος ὁ Νεῖλος. Ἀναβρῦει ἀπὸ τὴν Αἰθιοπίαν. Ἄρ' οὐ πλησίον τῆς Συήνης μετὰ καταρράκτην ὅχι τόσον πολλὰ μέγαν ἐμβῆ εἰς τὴν Αἴγυπτον, ῥέει μὲ διαφόρους καμπὰς πρὸς τὴν μεσόγειον θάλασσαν. Σιμὰ τῆς παλαιᾶς πόλεως Ἡερκεπούρας ἐμερίζετο εἰς τρεῖς βραχίονας, καὶ μὲ ἑπτὰ ζύματα ἐχύνετο τελευταῖον εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν. Τὰ δὲ ζύματα, εὐὰν ὑπάγῃς ἀπ' Ἀνατολᾶς εἰς Δυσμὰς εἶναι Πηλουσιακὸν, Ταυτικὸν, Μενούσιον, Φατυικὸν, Σεβεννυτικὸν, Βολβίτιον, Κανωδικὸν· ἡ περιεχομένη μετὰξὺ τῶν βραχιόνων τοῦ Νεῖλου χώρα ὀνομάζεται Δέλτα. Πλημμυρεῖ ἔτησίως μετὰ τὸ θερινὸν ἡλιοστάσιον ἐξ αἰτίας τῶν εἰς τὰ Αἰθιοπικὰ ὄρη καταπιπτόντων ὑετῶν, ὑψούμενος 15—16 πήχεις, καὶ σκεπάζει ὅλην τὴν Αἴγυπτον· ὅπου δὲν ἔφθανε, τὸν ὠδήγουν δι' ὀχετῶν. Αἱ πλημμύραι τοῦ αὐτοῦ εἶναι αἱ αἰτίαι τῆς καρποφορίας τῆς Αἰγύπτου· διότι εὐθὺς ἀποῦ ἐσύροντο τὰ νερά, ἔσπειραν χωρὶς νὰ ὑργύνωσι τὴν γῆν, ἥτις διὰ τὴν καταβιβαζομένην ἰλὺν, ἔειδεν ἀφθονοπάρχον τὸν καρπὸν.

Λίμναι. Ἡ τεχνητὴ λίμνη τοῦ Μοίριδος (Βάθεν), τὴν ὁποῖαν παλαιὸς βασιλεὺς Μοῖρις ὀνομαζόμενος ἐπρόσαξε καὶ τὴν ἀνέσκαψαν, διὰ νὰ συνάγωνται εἰς αὐτὴν τὰ περιττὰ νερά τοῦ Νεῖλου. Τώρα τὴν ὀνομάζουν οἱ κάτοικοι λίμνην Χάρωνος (Βισκέτ ἐλ Χαρούν). Δὲν εἶναι ὅσον τὴν περὶ ἔγραφαν οἱ παλαιοὶ, μεγάλη. Μαρεῶτις (Μαριούτ) πλησίον τῆς Ἀλεξανδρείας, ὅπου ἐγίνοντο ἐξαίρετα κρασία. Σεβωνίς, σιμὰ εἰς τὸ βουνὸν Κάσιον, εἰς τὰ πρὸς τὴν Παλαισίνην ἀνατολικὰ σύνορα τῆς χώρας.

Διαιρέσεις. Ἐδαιρεῖτο ἡ Αἴγυπτος εἰς Ἄνω, τὴν Θεβαῖδα· καὶ μέσην, Ἐπτάνομον, καὶ ἔπειτα Ἄρκαδίαν ὀνομασθεῖσαν· καὶ Κάτω, τὸ Δέλτα.

Κάτω Αἴγυπτος.

Ὅρια. Ἀπὸ τὴν διαίρεσιν τοῦ Νείλου εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν ἐξαπλώνεται ἡ Κάτω Αἴγυπτος.

Πόλεις. Ἀρχίζομεν ἀπὸ δυσμῶν. Ἀλεξάνδρεια, ἡ μετέπειτα μητρόπολις, τὴν ὁποίαν Ἀλέξανδρος ὁ μέγας διὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος Δημοχάρητος ἔκτισεν εἰς τὸ μικρὸν τῆς χώρας ζενὸν ἢ ταινίαν, ἡ ὁποία χωρίζει τὴν λίμνην Μαρεώτιν ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Ἦτο λοιπὸν πολλὰ ὄχυρά, καὶ εἶχε μόνον δύο εἰσόδους· εἶχε δὲ πέντε λιμένας, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τέσσαρες ἦσαν εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν, ὁ δὲ πέμπτος εἰς τὴν λίμνην Μαρεώτιν, διὰ τὸν ἐκ τοῦ Νείλου κατάπλουον· ἡ περίμετρος τῆς ἦτο τριῶν καὶ ἡμίσεος Γερμανικῶν μιλίων· ὁ ἀήρ αὐτῆς ὑγιεινός· αἱ ἀγυιαὶ, πλατεῖαι· καὶ τὴν ἑκατοίκου ἀστυνοχωρήτως τριακόσθαι χιλιάδες ἐγκατοίκων, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἐνδοξότεροι ἦσαν Μακεδόνες. Ἡ Ἀλεξάνδρεια κατεστάθη τὸ κέντρον τῆς ἐμπορίας ὅλου τοῦ παλαιοῦ κόσμου, καὶ θρόνος μεγαλοπρεπῆς τῆς παιδείας. Τὸ τέταρτον μέρος τῆς πόλεως ἦσαν βασιλεια λαμπρότατα, κτισμένα ἀπὸ διαφόρους βασιλεῖς Πτολεμαίους. Μῆρος τῶν βασιλείων ἦτο καὶ τὸ Μουσεῖον, ὅπου ἐτρέφοντο πολλότατοι γραμματισμένοι μὲ δαπάνην τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπεριείχετο ἢ ἐκ 400,000 τόμων συγκεκροτημένη βιβλιοθήκη. Εἰς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς πόλεως ἦτο τὸ Γυμνάσιον, καὶ τὸ Δικαστήριον, καὶ τὸ Πάνειον, ὕψος τι χειροποίητον, ὅπου διὰ κοχλίου ἀναβαίνοντες οἱ ἄνθρωποι ἔβλεπαν ὑποκειμένην ὅλην τὴν πόλιν· αὐτοῦ ἔκειτο καὶ ἡ Νεκρόπολις, προάσειον κατάφυτον, ὅπου ἐθάπτοντο οἱ νεκροί.

Ἡ νῆσος Φάρος (Φαριλλὸν) ἔκειτο ἔμπροσθεν τῶν δύο

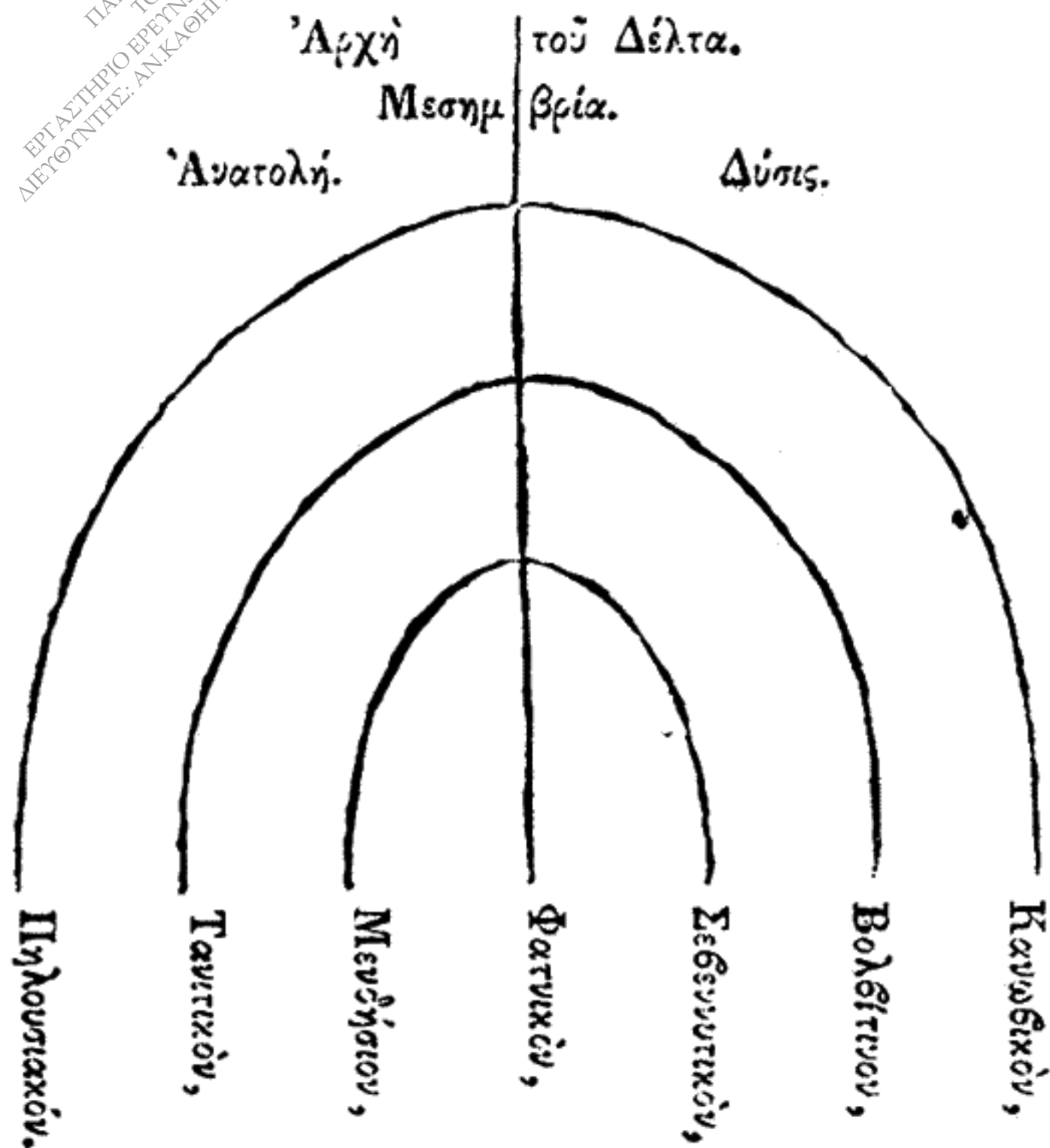
λιμένων τῆς Ἀλεξανδρείας· εἰς τὸ ἀνατολικὸν αὐτῆς ἀκρωτήριον τὸ ἀπέναντι τῆς εἰς τὴν ἠπειρὸν Λοχιάδος ἄκρας Πτολεμαῖος ὁ δεύτερος ἔκτισεν ἐκ λευκοῦ μαρμάρου διὰ τοῦ Κνιδίου Σωσράτου τὸν περίφημον Πυρσὸν (α).

Νικόπολις, ἔκειτο πρὸς βορρᾶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ταινίας μεταξὺ Μαρεώτιδος καὶ τῆς θαλάσσης, τριάκοντα σταδίους ἀπέχουσα ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείαν, ὄχι πολὺ ἀπ' αὐτὴν μικρότερα. Ὁ Λύγουςος τὴν ἔκτισεν εἰς τιμὴν τῆς κατὰ τοῦ Ἀντωνίου νίκης του. Χερσόνησος μικρὰ, ἔκειτο πρὸς βορρᾶν ὀλίγον τι μακρότερα, φρούριον δὲ ὑπεράσπισιν τῆς Ἀλεξανδρείας. Πλευθίνη, καὶ πλησίον αὐτῆς Ταπόσειρις (Ἄβουσίρ). Μαρεία καὶ Ἄπις ἔκειτο εἰς τὴν Μαρεώτιδα λίμνην, ὅπου ἐγένετο ἐξαίρετος οἶνος Μαρεώτης. Πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀλεξανδρείας εὐρίσκοντο πόλεις· ὁ Κάνωθις, ὅπου ἐγένετο ἡ ἐμπορία τῆς Ἀλεξανδρείας· ἀπ' αὐτῆς ὠνομάζετο Κανωδικὸν τὸ πρῶτον σόμα τοῦ Νείλου· τὸ δεύτερον ὠνομάζετο ἀπὸ τὴν πόλιν Βολβιτίνην. Εἰς τοῦτον τὸν βραχίονα τοῦ Νείλου εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς χώρας ἔκειτο ἡ Ναυκρατὶς, ὅπου μόνον ἐσυγχωροῦντο ἀπὸ τοὺς παλαιούς Αἰγυπτίους οἱ Ἕλληνας νὰ ἐμπορεύωνται.

Σάϊς, παρὰ τὴν θάλασσαν, ἐκ παλαιῶν χρόνων περίφημος πόλις, κατέδρα τοῦ βασιλέως τῆς τελευταίας δυναστείας· εἰς αὐτὴν ἦτο ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς ἐνδοξος· σιμὰ τῆς Σαΐδος ἦτο ἡ ἀπὸ τὸν Νεῖλον σχηματισθεῖσα νῆσος Βύβλος, ὅπου οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαμαν πολιορκίαν ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἐνιαυτοῦ ἐπὶ Ἀρ-

(α) Ἡ ἐπεγραφή τοῦ Πυρσοῦ ἦτο αὕτη. Σώσρατος Κνιδίος Δεξιφάνους Θεοῖς Σωτήρσιν ὑπὲρ τῶν Πλωϊζομένων.

καξέρξου τοῦ Μακρόχειρος· ἐπάνω πρὸς τὸν Νεῖλον ἔκειτο ἡ πόλις *Κερκέσουρα*. ἐδῶ ἐδιμερίζετο ὁ Νεῖλος εἰς δύο μεγάλους βραχίονας. Ἡ μεταξὺ χώρα ἔχει σχῆμα τοῦ γράμματος Δέλτα, ἦγουν εἶναι τριγωνικὴ, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάζετο Δέλτα. Τὰ ἑπτὰ ζῶματα τοῦ Νεῖλου δὲν σώζονται τώρα ὅλα. Εἶχαν δὲ τὸ πάλαι θέσει πρὸς ἄλληλα, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ὑποκείμενον διάγραμμα.

Εἰς ἓν ἐκ τούτων ἦτο ἡ παλαιὰ πόλις **Τάυις** (Ζοάν εἰς τὴν Γραφήν), ὅπου ὁ προφήτης Μωϋσῆς ἔκαμνε τὰ θαύματα. Ὁ ἐξ αὐτῆς ἐπονομαζόμενος βραχίον τοῦ Νείλου χάνεται εἰς τὴν λίμνην **Τένιν** (Μεζάλην), τῆς ὁποίας τὰ ἔλη ἦσαν φωλεαὶ τῶν λησῶν· ἡ μεταξὺ τοῦ ἔκτου καὶ ἐβδόμου βραχίονος χώρα ὠνομάζετο μικρὸν **Δέλτα**. εἰς τοῦτον τὸν βραχίονα ἔκειτο τὸ **Πηλοῦσιον** (Τινέχ), τὸ κλειδίον τῆς Αἰγύπτου, ἀξιόλογον φρούριον μεταξὺ μεγάλων ἐλῶν.

Εἰς τὴν ἀνατολικὴν ταύτην γωνίαν τῆς Αἰγύπτου ἔκειτο εἰς τὸν μυχὸν τοῦ τῆς Ἡρώων πόλεως κόλπου ἡ πόλις Ἄρσι-νύη ἢ **Ἡλεοπατρίς** (Ζουέζ). Ἡ ἐξωτάτη ἀνατολικὴ ἄκρα τῆς Αἰγύπτου ἦτο μεγίστη, ἀμμώδης, ἔρημος, ἣτις οἱ ἀνυθρίαν ἦτο ἀδιέξωτος. Εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς ἦτο τὸ βουνὸν **Κάσιον** (Κατιέχ), ὅπου εἶχεν ἱερὸν ὁ **Κάσιος Ζεὺς**· ἐδῶ ἀνέβη καὶ ἐσκοτώθη ὁ μέγας **Πομπήϊος**. Πλησίον τούτου τοῦ βουνοῦ εἶναι καὶ ἡ μεγάλη λίμνη **Σερβωνίς**.

Ἡοιότης. Ἡ Κάτω Αἰγυπτος ὑπερέβαινε τὰς λοιπὰς κατὰ τὴν εὐφροίαν, κατὰ τὴν πολυανθρωπίαν, καὶ κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς ἐμπορίας.

Μέση Αἰγυπτος.

Ὅρια. Ἀπὸ τῆς διαμερίσεως τοῦ Νείλου ἕως τὴν Ἐρμπολιτικὴν Φυλακὴν, ἣτις ἦτο τελώνιον τῶν ἐκ τῆς Θηβαΐδος ἐρχομένων.

Πόλεις. **Μέμφις** (Γίζα), εἰς τὰς δυτικὰς ὄχθας τοῦ Νείλου, ἦτο μετὰ τὰς Θήβας ἡ καθέδρα τῆς Αἰγύπτου, μεγάλη, δυνατὴ, εὐθετος εἰς ἐμπορίαν, καὶ πλουσία. Τὸ μεγαλοπρεπέστατον οἰκοδόμημά της ἦτο τὸ Ἡφαίσειον, περίφημος τοῦ

Ἡραΐσου ναός, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν κτίσιν ἐδαπάνησαν ὀλόκληρος σειρά βασιλέων τῆς Αἰγύπτου. Ἐδῶ ἐτιμᾶτο ἐξαιρετικῶς ὁ Ἄπις, βούς λευκὸς τὸ μέτωπον, καὶ μέλας τὸ ἄλλο σῶμα, νομιζόμενος θεός. Πρὸς Βορρᾶν τῆς Νέμφιδος εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν ἴσχυτο αἱ μέχρι ταύτῃ σιζόμεναι τρεῖς μέγισται Πυραμίδες, εἰς β.άχην ἀνήκοντα εἰς τὸ Λιβυκὸν ὄρος· ἡ μεγαλητέρα ἔχει πᾶσαν μίαν ὑποκειμένην πλευρὰν βημάτων 700· ἡ δὲ μικροτέρα, 300. Αἱ οὖν μεγαλήτεραι ἐκαταριθμοῦντο μετὰ τὰ ἑπτὰ θεῖα. Τοιαῦται οἰκοδομαὶ εὐρίσκονται σποράδην εἰς ὅλην τὴν Αἰγύπτου· ἀλλὰ σκεπασμένοι κάτωθεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον με ἄρμον. Ἦσαν τῶν τῆς Αἰγύπτου βασιλέων ἐπίδειξις καὶ μεγαλοπρέπεια, εἰς τὰς ὁποίας ἐδαπάνων θησαυροὺς μεγάλους. Αἱ βάσεις τῶν ἦσαν ὑψηλαί, ὄξεια, τοῦ Ἡλίου ἱεραὶ σήλαι, ὀνομαζόμεναι Ὁσελίσκοι ἢ Πυραμαί· ἐπάνω τῶν ὁποίων τροπήροζαν ἔπειτα τὴν οἰκοδομήν. εἶναι ἐκ πελυκητῶν πετρῶν κτισμένοι καὶ αἱ τέσσαρες πλευραὶ τῶν· πᾶσα μία θεῖς πετρῶν εἶναι μία βαθμῖς. εἰς τὴν κορυφὴν εἶναι κόλουροι, ἢ νεκομμένοι, ὡς' εὐκόλως ἐμπορεῖ τις νὰ περιπατήσῃ ἐπάνω. Ἡ χρῆσις τῶν μᾶς εἶναι ἄγνωστος· διότι οὐδὲν ἐξ αὐτῶν, αἴτινες δύνανται νὰ παρατηρηθῶσι, εἶναι πανταχόθεν κεκλεισμένοι· μία μόνον ἔχει μίαν εἴσοδον, καὶ φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε θυρισμένη νὰ εἶναι ταφείου τινος βασιλέως· πλησίον τῆς Νέμφιδος ἦτο καὶ ἡ λίμνη τοῦ Μοίριδος (ἡ λίμνη τοῦ Χάρωνος), ὅπου ναύτης, ὀνομαζόμενος Χάρων, ἔφερε τοὺς νεκροὺς εἰς τὰ διαβήματα τῶν ἀποθαμμένων κριτήρια, κ' ἐκεῖθεν εἰς τὸν τάφον· αὐτοῦ πλησίον ἦτο καὶ ὁ Λαβύρινθος, ὑπερμέγεθες οἰκοδόμημα, περιέχων 12, ἢ 16, ἢ 27 αὐλὰς ἢ βασιλικὰς οἰκίας (διότι λέγεται διαφόρως) καὶ 3000 οἰκήματα εἰς τὸ νὰ συνάζωνται οἱ νομοὶ εἰς αὐτὰ κατὰ τὴν συνήθειάν των μετὰ τῶν

ιερέων καὶ ἱερείων, βουλευόμενοι περὶ τῶν μεγίστων· καὶ ἄλλα τόσα ὑπόγεια διὰ τὰ εὐταφιάζονται οἱ βασιλεῖς, καὶ τὰ ἱερά ζῶα.

Ἄνω Αἴγυπτος.

Ὅρια. Ἐὼς τῶν Αἰθιοπικῶν ὀρίων ἀπὸ τῆς Ἑρμοπολιτικῆς Φυλακῆς.

Πόλεις. Ἀβυδός (Μαδύνα), καδέσρα ποτὲ τοῦ Μέμνουος, ἡ μεγαλητέρα μετὰ τὰς Θήβας. Τὸ Μεμνόειον βασιλείου, ὀλόλιθον κατεσκευασμένον, μὲ τὰς ἀρχαιοτάτας του ζυγραφίας σώζεται ἀκόμη. Ἐδῶ ἐτιμᾶτο ὁ Ὄσιρις. Εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη ἀπὸ Νότου πρὸς Βορρᾶν, ἑπτὰ σταδίους κάτω τοῦ καταρράχτου εὐρίσκετο ἡ Ἐλεφαντίνη (Γεζίρετ ἐλ Σάγ)· εἶχε περίφημον Νειλομέτριον, πηγάδιον, εἰς τὸ ὁποῖου ἐσημειούνοντο αἱ ἀναβάσεις τοῦ Νείλου. Συήνη (Ἑσπᾶν) ἦτο μετὰ τῆς προειρημένης τὸ σύνορον τῆς Ῥωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας. Διὰ τοῦτο ἦσαν πάντοτε ἐδῶ σπεῖραι τρεῖς ἢ τέσσαρες Ῥωμαίων διὰ φρουρᾶν. Εἰς τὰ πέριξ τῆς πόλεως ταύτης ἦταν πολύτιμα λατομεῖα γρανίτου καὶ μαρμάρων. Θήβαι (Λουξὸς), μία ἀπὸ τὰς πολυτελεστάτας πόλεις τοῦ παλαιοῦ κόσμου, μ' ἄλλον ὅτι ἀληθῶς δὲν εἶχεν 100 πύλας· ὁ ναὸς τοῦ Διὸς ἦτο τόσον πλούσιος καὶ πολυτελής, ὥςε καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἐσύλησεν ὁ Καμβύσης, ἤξιζε 2300 τάλαντα ἀργυρᾶ. Εἰς τὴν δυτικὴν πλευρᾶν τῆς πόλεως ἴσατο μετάλλινος ὁ ἀνδριάς τοῦ Μέμνουος, καὶ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἡλίου ἔκαμνεν ἀκουσὸν τινα ἤχου· πᾶσαν περιγραφὴν ὑπερβαίνουσι αἱ πρὸς Βορρᾶν κείμεναι θῆκαι ἡγουν τάφοι τῶν βασιλέων, καὶ μάλιστα ὁ τοῦ Ὄτυμανθίου τάφος μὲ τὸν 365 πήχεων μακρὸν καὶ ἐνὸς πήχεος

πλατὺν χρυσοῦν δακτύλιόν του. Ἡ εἰς τὴν Μέμφιν μετάθεσις τῶν βασιλείων, ἡ σύλησις τοῦ Κραυδύσου, Πτολεμαῖος ὁ φιλομήτωρ, καὶ Κορυήλιος Γάλλος ἐχάλασαν καὶ ἐταπεινώσαν τὴν πόλιν.

Παρὰ τὴν Θάλασσαν ἢ εἰς τὸν Ἀραβικὸν κόλπον ἔκειτο ἡ Βερνίκη (Ἡοσσὶρ ἢ Ἀλκοσσὶρ) καὶ Μυὸς Ὀρμος, καὶ αἱ δύο ἦσαν λιμένες διὰ τὰς Ἰνδικὰς πραγματείας, αἵτινες ἀπ' ἐδῶ ἐφέροντο εἰς τὸν Νεῖλον, καὶ διὰ τοῦ Νεῖλου εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Ἡρὸς οὐσμὰς ἐπέκεινα τῶν Λιβυκῶν ὄρων πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ἀκόμη τρεῖς κατοικημένους τόπους, οἵτινες λέγονται ἔτι ὑπῆρχαν πολλὰ καρποφόροι, καὶ ὠνομάζοντο Αὐάσις· ἡ μεγάλη Αὐάσις ἔκειτο ἐπέκεινα τῆς Ἀθύδου· ἡ δὲ μικρὰ Αὐάσις, παρὰ τὴν λίμνην τοῦ Μοίριδος. Αὐάσις ἐλάττω, πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀμμωνος.

Σημείωσις Α'. Ἡ Αἴγυπτος ἦτο τὸν παλαιὸν καιρὸν καὶ ὑπερβολὴν καρποφόρος, καὶ συχνάκις κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐκαρποφόρει δὶς καὶ τρίς εἰς τὴν αὐτὴν γῆν κατὰ τὸ συνεχές. Ὅλα τὰ εἶδη τῶν ὀπωρικῶν, λιναρίου, λωτῶν ἀπὸ τοῦ ὀπιοῦ τοὺς κόκκους ἔκαμναν ἄρτον, ἐγίνοντο ἐδῶ μὲ ἀφθονίαν· ξύλα μόνον ἦσαν ὀλίγα· ἡμέρων ζώων, μάλισα δὲ ἵππων, καὶ ὄψαριων ἦτο μεγάλη θαψίλεια. Λίθοι, μέταλλα, ἄλας, νίτρον ἦσαν πολλά. Εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐφευρέθη τὸ ὕψασμα τοῦ λιναρίου, ἡ ἐκθλιψις τοῦ ἐλαίου, ἡ κατασκευὴ τοῦ χαρτίου, τοῦ ὀπιοῦ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ἐκατασκευάσθησαν ἐδῶ διάφορα εἶδη καὶ ἀπὸ πάπυρον καὶ ἀπὸ παλαιόπανα. Παμβάκινα ὑφάσματα καὶ ὕλοι ἐκατασκευάζοντο ἐδῶ εἰς μεγάλην ποσότητα. Ἡ ἐμπορία ἤκμασε κατὰ πρῶτον ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων, καὶ μάλισα εἰς τοὺς χρόνους τῶν Ῥωμαίων.

Ἐπραγματεύοντο μὲ λιβανωτὸν, ἀλόην, χελωνῶν ὄσρεα, ἐλεφάντινα κόκκαλα, πεπέρι, κανέλλαν, ἀδάμαντας κτλ. εἰς Πέργαμον, Σινώπην, Κολχίδα, Καρχηδόνα, Ῥώμην, Σεκελίαν καὶ Γάδειρα (Κάδιξ). Οἱ παλαιοὶ Αἰγύπτιοι ἐδαιριούντο εἰς Ἱερεῖς καὶ Στρατιώτας καὶ Γεωργοὺς καὶ Τεχνίτας καὶ Ποιμένας. Ὁλὴ ἡ Αἴγυπτος ἐδαιριεῖτο εἰς Νομοὺς, οἵτινες ἦσαν ἐσάριθμοι τῶν εἰς τὸν λαβύρινθον βασιλικῶν αὐλῶν. Ἦσαν κατὰ τὸν χαρακτήρα σοβαροὶ καὶ δευσιδαίμονες· ἐφύλατταν πιστῶς τὰς συνηθείας τῶν· εἶχαν πολλὰς ἐπισημονεῖς γνώσεις, ἀλλὰ καὶ ἀναριθμήτους Θεοὺς, ἐκ τῶν ὁποίων ἦσαν καὶ ζῶα καὶ πολλὰ ἄψυχα πράγματα· ἡ θρησκεία τῶν ἦτο μυσηρηνοδεδαστή.

Σημείωσις Β'. Ἡ Αἴγυπτος ἐτίθετο ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Γεωγράφους εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ μάλιστα πρὸς τὰ ἐξώτατα αὐτῆς μὲ τὴν Ἀφρικὴν σύνορα.

ΑΦΡΙΚΗ ΜΙΚΡΑ.

Ἀφρικὴ μικρὰ ἐλέγετο ἢ εἰς τὴν Ἀφρικὴν πρώτη ἐπαρχία τῶν Ῥωμαίων, ἢ ἡ ἐπικράτεια τῆς Καρχηδόνας.

Ὅρια. Πρὸς Βορρῶν, ἢ μεσόγειος θάλασσα· πρὸς δυσμᾶς, ἢ Νομαδική· πρὸς μεσημβρίαν, ἢ Γαιτουλία· πρὸς ἀνατολᾶς, ἢ Κυρηναία.

Διαίρεσις. Ἡ μικρὰ Ἀφρικὴ ἐδαιριεῖτο εἰς τρία γενικώτερα μέρη, Ζευγίτανην, Βυζάκιον, καὶ εἰς τὴν χώραν τῶν δύο Σύστεων.

Α'. Ζευγίτανή. Ἀπὸ τὸν ποταμὸν Τούσκαν (Γουα-

δὴλ βαρβάρ) ἕως τὴν πόλιν Ἀδρυμητῶν (Χαμαμέτ. Μαχομέτα).

Ποταμός. Βαγράδας (Μεγράδα), χύνεται εἰς τὸν Καρχηδόνιον κόλπον, καὶ προξενεῖ τὰ αὐτὰ καλὰ εἰς τὴν χώραν, ὅποια ὁ Νεῖλος εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Πόλεις. Ἰτύχη, ἢ ὡς τὴν ἔλεγον οἱ Ῥωμαῖοι, Οὔτικα (Σατχόρ, Βισέρθα) ἔκειτο εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἰππῶνος σιμὰ τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀπόλλωνος· μετὰ τὴν Καρχηδόνα ἦτο ἡ λαμπροτέρα πόλις· ὁ θάνατος Κιάτωνος τοῦ νεωτέρου τὴν διαιώνισε. Καρχηδῶν (Μάρσα)· ἡ περίφημος αὕτη πόλις ἔκειτο ἐπὶ Χερσονήσου, ἣτις ἠνύουετο μὲ τὴν ἡπειρον δι' ἰσθμοῦ 60 σταδίων τὸ πλάτος. Εἰς τὸ μέσον τῆς πόλειος ἦτο ἡ ἀκρόπολις Βύρσα μὲ τὸν περίφημον ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ· περὶ δὲ ταύτην ἦτο ἡ κυρίως πόλις Μίακάρια· πρὸς δυσμὰς ἦτο ὁ διπλοῦς λιμὴν Κώθων ἔχων μικρὰν νῆσον εἰς τὸ μέσον του· ἡ περίμετρος τῆς πόλειος ἦτο τεσσάρων Γερμανικῶν μιλίων μὲ 700,000 ἐγκατοίκους, ὅταν ἠφανίσθη· ὁ Λύγουσος ἔστειλεν ἐδῶ ἀποικίαν, ἣτις εὐθὺς ἀνέλαβε πάλιν δυνάμεις. Μακρῆτερα πρὸς ἀνατολὰς ἔκειτο ἡ Τύνις (Τούνεσι), ἔν ἀπὸ τὰ πρῶτα τῆς χώρας φρούρια. Εἰς τὴν μύτιν τοῦ Ἑρμαίας ἄκρας εὐρίσκετο ὁ λιμὴν Ἀσπίς, ἡ Κλυπέα (Κουίπια), ἡ συνειθισμένη ἀπ' Ἀφρικῆς εἰς Σικελίαν διάβασις.

Β'. Βυζάκιον. Ἀπὸ Ἀδρυμῆς ἕως τὴν Τριτωνίτην λίμνην (Φαροῦν, Κάπες), καὶ τὴν Τακάπην.

Πόλεις. Ἀδρυμῆ ἢ Ἀδρυμητῶν ὑπῆρχεν εἰς τοὺς χρόνους τῶν Φοινίκων· ὁ σὺτοκράτωρ Τραϊανὸς τὴν ἀνήγειρε, καὶ ἔβαλεν εἰς αὐτὴν Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν. Θάψος (Δεμσὰς), ὅπου ὁ Καῖσαρ ἐνίκησε τοὺς περὶ τὸν Πομπήϊον.